

Datum: 2021-10-25

”Nästa steg – individinriktade insatser” – Möjlighet att söka medel från Samordningsförbund Gävleborg för individinsatser 2022

Samordningsförbundets parter – Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Gävleborg, länets kommuner har som avsikt att utveckla de individuella insatserna i länet.

Insatsernas målgrupper berör individer som inte har förmåga att ta del av Arbetsförmedlingens ordinarie utbud av aktiviteter, eller det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Detta sker genom att Mysamgrupperna¹ har möjlighet att ansöka om finsammedel från Samordningsförbund Gävleborg i ordinarie ansökningsprocess för detta ändamål. Särskilt fokus på området finns under 2022.

Syfte

Den långsiktiga effekten parterna vill uppnå med Finsaminsatserna² är att fler individer studerar eller arbetar, lever i innanförskap. Det kan medföra att den offentliga försörjningen minskar i länet. Parterna vill också nå stärkt samverkan mellan berörda parter då insatserna till stora delar utgår från gemensamma metoder och delad kunskapsbas.

Målgrupp

Insatsen riktar sig till män och kvinnor i åldern 18-64 år som ännu inte är redo för Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser eller Arbetsförmedlingen och Försäkringskassans förstärkta samarbete. Individerna har behov av samordnade rehabiliterande insatser.

I målgruppen kan det exempelvis ingå individer med:

- funktionsnedsättning eller annan ohälsa.

---

¹ Mysam står för ”myndigheter i samverkan” och är lokala samverkansgrupper i respektive kommun i Gävleborgs län med olika representanter från kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Gävleborg. Mer information finns att läsa på Samordningsförbund Gävleborgs hemsida: www.finsamgavleborg.se

² Finsam är den finansiella lagstiftning som Samordningsförbund Gävleborg arbetar utifrån. Genom Finsammedel kan Samordningsförbundet finansiera olika insatser och projekt som parterna i förbundet är överens om att utveckla. Läs mer på www.finsamgavleborg.se och särskilt <http://finsamgavleborg.se/media/134088/lag-om-finansiell-samordning-av-rehabiliteringsinsatser.pdf>

- utanförskap från arbetsmarknaden ex med långvarigt försörjningsstöd eller annan offentlig försörjning. Det kan också vara individer som ännu inte kommit in på arbetsmarknaden.
- språksvighet i kombination med funktionsnedsättning eller annan ohälsa.

För att kunna ta del av insatser bör det finnas en vilja eller nyfikenhet till förändring hos individen även om motiverande insatser ingår i insatserna. Individens mående är föränderligt över tid och det ska insatserna beakta.

Det är möjligt för de lokala Mysam grupperna att precisera målgruppen ytterligare om det finns behov av det.

Målsättning

Individperspektiv

- Det ska ske en stegförflyttning i positiv riktning för individen. Individen ska efter avslutad insats fått det stöd den behöver. Det kan till exempel följas genom den offentliga försörjningen, genom SUS, egna uppföljningar.
- Övriga målsättningar som kan vara aktuella och formuleras i respektive insats: Individens upplevelse kring hälsa, innanförskap förbättras. Det kan följas genom ex EQ5D, Kasam, egna uppföljningar, Samordningsförbundets indikatorer.

Strukturperspektiv

- Oavsett var en individ bor i länet så ska möjligheten finnas att erbjudas en Finsaminsats för samordnad rehabilitering. Det kan följas genom SUS.
- Parterna har bra och kända arbetsmetoder. Det kan följas genom Samordningsförbundets indikatorer, egna uppföljningar.
- Parterna har en bra samverkan mellan parterna på olika nivåer. Det kan följas genom Samordningsförbundets indikatorer, egna uppföljningar.

Metoder och arbetsätt

Metoder riktade till individer

De metoder som lyfts fram och främst bör vara utgångspunkt för de individriktade insatserna är följande:

- De coachande aktiviteter/metoder som berörts som är kända är IPS/SE.
- Metoder för att beskriva och bedöma arbetsförmåga, exempelvis - WRI, AWC, AWP. Observera att dessa metoder inte ger en direkt koppling till ekonomisk ersättning åt en individ.
- Nyttja specifik yrkeskompetens, gärna i samarbete med flera parter. Det kan röra sig om professioner som ex psykolog, arbetsterapeut.

Övriga metoder och arbetsätt

- Samordningsförbundet samordnar större kompetenshöjande insatser, exempelvis utbildning i metoder kring beskriva arbetsförmåga.
- Samordningsförbundet kommer arbeta med nätverk för kunskapsspridning över länet och mellan insatser.

Brukarperspektiv/deltagarperspektiv

Insatserna ska ta tillvara brukarnas/deltagarnas perspektiv för att stärka effekten av insatserna. Detta kan ske genom ex använda sig av metoder och arbetsätt som involverar brukare/deltagare. Tjänstedesign är exempel på sådant arbetsätt. Det kan också ske på andra sätt genom ex brukardialoger.

Bakgrund

Genom Finsamslagstiftningen och samarbete mellan parter har vi möjlighet att nå och skapa aktivitet kring medborgare som har behov av samordnat rehabiliterande stöd. Många individer lever med psykisk ohälsa och/eller funktionsnedsättning, har språksvårigheter vilket leder till stora begränsningar för att delta i arbets- och samhällslivet. Här behövs parternas samlade möjligheter för att kunna skapa långsiktiga förändringar.

Samordningsförbundets parter har genom Mysamgrupperna och Trisamteamen uppmärksammats på behov av utveckling av samordnade rehabiliteringsinsatser. Ett utvecklingsspår skapades för Trisam som redovisades i länsledning välfärd. Härigenom kom ett uppdrag åter till Samordningsförbundet från länsledning välfärd att fortsätta det gemensamma arbetet med att utveckla de stöd och insatser som Trisam och Mysam uppmärksammat har saknats.³ Det gäller stöd för individer som har lång väg till arbete eller studier. Genom workshopar i maj 2021 utkristalliserades behov av att ge utvecklingsarbetet ytterligare en skjuts framåt och en arbetsgrupp tillsattes i juni 2021 med uppdrag att forma en länsövergripande ansökan om Finsammedel i syfte att utveckla stöd till dessa individer. Arbetsgruppen har träffats vid fyra plus ett tillfällen. Frågeställningar har skickats ut till samtliga Mysamgrupper och arbetsgruppen har bearbetat svaren.

Uppdraget för arbetsgruppen riktade sig till att arbeta fram en aktuell målgrupp och diskutera på vilket sätt insatserna ska ha en lokal förankring och möjligheter till lokal utformning. I några kommuner pågår redan utvecklingsarbeten som är finansierade genom Samordningsförbundet och erfarenheter av dessa tas tillvara i de individinriktade insatserna. Några kommuner har lyft behov av/önskemål om att ha tillgång till specialistkompetens inom vissa yrkesprofessioner som psykolog, arbetsterapeut, och framfört att detta skulle man kunna samarbeta ikring.

Det administrativa förfarandet kring ansökan om Finsammedel fick förändras till att bli en viljeförklaring.

Våra erfarenheter från länet

Idag pågår projekt i Ovanåker, Ockelbo, Hofors som heter "Ett hållbart arbetsliv". Projekten vilar på en SE eller IPS metodik och har följeforskare från Högskolan i Gävle kopplade till sig.

Tidigare har Hudiksvall haft ett arbete med IPS som nu också i ett aktuellt projekt formas att fungera tillsammans med Trisam och nuvarande struktur inom Trisam.

Gävle har haft en SE coach projekt med Arbetsförmedlingen som ägare.

Ljusdal har gjort en förstudie gällande långtidssjukskrivna med psykisk ohälsa i Ljusdals kommun. Det var utredare och följeforskare Kaj Gustavsson från Region Gävleborg, Välfärd FoU, som 2019 genomförde den. Detta har lett till att man i Ljusdal hösten 2021 arbetar med en ny ansökan om Finsammedel med fokus på metoderna SE/IPS.

---

³ Mer information om utvecklingen av Trisam finns att läsa på www.finsamgavleborg.se. Se särskilt rapporten Trisam 2.0. <http://finsamgavleborg.se/media/189850/arbetsgruppens-rapport-trisam-20-webb.pdf>

Metoderna med inriktning SE och IPS har tidigare visat sig ha god måloppfyllelse för målgruppen. Utfall visar på att mellan 40 – 63% av deltagare efter insats kommer ut i arbete, sysselsättning eller studier med hänvisning till insatser som IPS-Hudiksvall och SE Coach Gävle.

Bollnäs har haft förstudien/projektet Prova vägar vidare, där man arbetat med coaching och bedömning av arbetsförmåga enligt metoderna WRI (Worker role intervju), AWC (Assesment och work characteristics), AWP (Assesment och work performance).

I Hofors gjordes 2019 en förstudie kring Grön rehab som sedan implementerats i kommunen. Utvecklingsarbete sker nu att koppla ihop Grön rehab med projektet Ett hållbart arbetsliv.

Målgrupp/befolkning

I Gävleborgs län har vi ett stort antal medborgare som inte fullt ut är delaktiga i arbetslivet och som behöver stöd i sin rehabilitering för att i olika steg närma sig arbetsmarknaden. Bilden nedan visar hur stor andel av folkmängden i arbetsför ålder som hade en offentlig försörjning under 2020.

Offentlig försörjning i riket och per kommun i Gävleborg 2020, SCB
Helårsekivalent i relation till folkmängden i arbetsför ålder (20-64år)

	Sjukpenning	Sjuk- och aktivitetsersättning	Arbetslöshet	Arbetsmarknadsåtgärder	Ekonomiskt bistånd	Etableringsersättning	Andel totalt
Riket	2,55	3,84	2,11	2,93	1,61	0,39	13,44
Bollnäs	3,29	5,84	2,80	5,85	1,62	0,65	20,05
Gävle	2,81	3,78	2,16	5,45	2,11	0,36	16,67
Hofors	2,87	4,91	1,76	6,38	1,90	0,51	18,34
Hudiksvall	3,26	5,16	2,43	3,49	1,85	0,31	16,50
Ljusdal	3,24	5,52	2,65	4,29	1,57	0,41	17,68
Nordanstig	3,26	5,70	1,68	2,59	1,33	0,39	14,95
Ockelbo	2,97	5,67	1,50	6,59	1,88	0,64	19,25
Ovanåker	2,79	4,80	2,31	4,70	2,19	0,30	17,10
Sandviken	2,76	4,37	2,17	8,31	2,02	0,62	20,25
Söderhamn	3,35	6,38	2,39	6,64	2,81	0,55	22,12

Parterna har ytterligare statistik att tillgå som mer detaljerat kan beskriva hur det ser ut med ersättningar, rehabiliteringsbehov, ålderskategoriserat. I mindre kommuner kan det i vissa fall bli svårt att använda statistik pga sekretesskäl, ex när det gäller aktivitetsersättning.

I arbetet är samverkan central och det finns behov av att tydliggöra detta. Det är särskilt viktigt när förändringar sker hos stora aktörer/samverkansparter.

Medverkande i arbetsgruppen:

Fredrik Nygren, Hudiksvalls kommun

Mikaela Forsberg, Ockelbo kommun

Sofia Rudman Palm, Ovanåker, Region Gävleborg

Ewa Berger, Gävle kommun

Ewa-Marianne Jonsson, Bollnäs kommun

Helena Hägg, Hudiksvalls kommun

Fredrik Samnegård, Försäkringskassan

Anna Magnusson Kroon, Arbetsförmedlingen

Per Lundgren, Samordningsförbund Gävleborg

Angelica Gabrielsson, Samordningsförbund Gävleborg, sammankallande